

Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce

Dominika Jírová, VOŠ Ekonomických studií Podskalská, obor personální řízení

Ženy i muži jsou rozdílní. Proto jsou jiné i jejich příležitosti uplatnění na pracovním trhu. Obecně bohužel platí, že pokud se na stejnou pozici hlásí žena i muž, většinou žena odchází z pohovoru bez místa. Důvody jsou na první pohled logické. U žen se předpokládá mateřství. To zahrnuje péči o dítě, alespoň nějaký čas strávený na mateřské dovolené a vůbec povinnosti okolo. A zaměstnavatel tak může vidět nepříliš dobrou investici. Pokud ovšem má pochopení a dokáže myslet strategicky, není problém vyřešit péči o dítě např. zkrácením úvazku nebo firemní školkou.

Není totiž právě mateřství to, co dává ženám „něco navíc“? Vždyť i díky tomu se ženy bezpodmínečně musí naučit zvládat více věcí najednou - organizovat, plánovat a jednat operativně. To, že se starají o bezmocného tvorečka, rozvíjí u žen empatii, tolik potřebnou při jednání s lidmi. Samozřejmě, nic se nemá přehánět a samotné mateřství nemůže ženu ovlivnit tak, aby nebyla schopná racionálních úsudků a dobrých tahů.

Tento případ odmítnutí se týká zejména mladších žen. Ale proč mají strach ženy po padesátce? Trh práce je vlastně zvláštním druhem trhu statků a služeb. Jde tu také o poptávku a nabídku. Lidé zde nabízejí své schopnosti, dovednosti a zkušenosti - nabízejí sami sebe, a to v celkovém měřítku. Je faktem, že i fyzická atraktivita hraje svou roli. To je jeden z důvodů neúspěchu žen v tomto věku. Skutečností je, že s věkem klesá výkonnost a ochota učit se novým věcem. To ovšem neplatí celoplošně a nedá se hovořit přímo o problému žen. Je samozřejmostí, že ženy tohoto věku disponují devizou zkušeností, mají za sebou již zmíněné mateřství a mnohdy jejich ochota učit se novým věcem záleží i na dobré motivaci od zaměstnavatele.

Nejde nezmínit velké rozdíly ve finančním ohodnocení. Ženy v EU mají o 15 % nižší platy než muži a v ČR je tento rozdíl 19 %, držíme se tak na 7. příčce od konce. Za posledních 10 let se tento rozdíl snížil pouze o 2 %.

Platová nerovnost není jen důsledkem rozdílného postavení mužů a žen ve společnosti. Je tu i fakt, že mladé dívky si při volbě svého zaměření volí takové oblasti, kam se orientuje velká většina lidí. Jde zejména o humanitní obory. Potkat dívku studující jadernou fyziku není nemožné, ale přeci jen je výjimkou. Ale proč? Říká se, že dívky nemají na technické obory „hlavu“. Takhle jsou dívky formovány už od malička. Domnívám se ale, že je to právě způsobeno výukou už na základní škole. Předměty jako matematika či fyzika nejsou mezi děvčaty oblíbené, protože jsou vykládány spíše tak, jak jim rozumí chlapci. Která holčička si hraje s tryskáčem, nebo vyrábí s tatínkem ptačí budku? Právě tyto příklady jsou uváděny v učebnicích pro již zmíněné předměty. Pamatuji si to z vlastní zkušenosti a když i teď nahlédnu do učebnic mladší sestry, která navštěvuje první stupeň ZŠ, nezdráhám se pozměnit zadání úkolu: *popište pracovní postup při stavbě králíkárně na pracovní postup při výrobě keramického hrnečku*, protože to jí je bližší.

Rozhodně nechci propagovat rozdělení učiva pro chlapce a dívky, to by pomalu dospělo k chlapeckým a dívčím školám. Ale je důležité najít rovnováhu v celospolečenském měřítku, což jistě nějakou dobu potrvá.

Když už se zmiňuji o společnosti a rovných příležitostech, nejen na trhu práce, neuškodí podotknout, že - jak už jsem zmínila v úvodu - ženy a muži jsou rozdílní. Proto nechci opomenout fakt, že nás honba za rovnou příležitostí společensky zdeformovala. Vždyť přece ženy jsou ženami a musí mít možnost dosáhnout úspěchu v kariéře svou cestou. Ne se přizpůsobit mužskému světu a ztratit to, co je na nich krásné a ženské. Obětovat například mateřství, aby tak nebyly trestány kariéerním neúspěchem. Ale jde to těžko, společnost teprve prochází změnami.

Zatím mám ten pocit, že jsou trochu „trestány“ za to, že se dokázaly přihlásit o právo na úspěch nejen v domácnosti. Je to vidět na chování mužů k ženám třeba v běžném životě. Kolik z nich pustí ženu první do dveří, nebo jí nabídne místo k sezení v tramvaji, i když je jí třeba jen dvacet...

Závěrem chci říci, že ženy a muži by měli mít rovné příležitosti na trhu práce, ale ne za cenu ztráty identity svého „rodu“ a hlavně sama sebe. Když se ženy stávají úspěšnější v kariéře, musí muži na druhou stranu věnovat více péče rodině. Vždyť co se týče péče o domácnost a starosti o děti, muži v EU jí věnují jen 7 hodin týdně a ženy 24-35 hodin za týden. Snad se postupem času tato situace změní a staneme se opravdu moderní a vyrovnanou společností.